سامانه آموزش مداوم پزشکی، پرستاری و پیراپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران

سیمین تاج شریفی‌فر[۱]، احسان صفری[۲]

مقدمه

در اکثر کشورهای جهان و همچنین کشور ایران از اهم دغدغه‌های آموزش پزشکی تربیت پزشکان، پرستاران وپیراپزشکان عمومی و متخصص وآموزش مداوم دانش آموختگان علوم پزشکی تعریف می‌شود. رشد روز افزون تحقیقات علوم پزشکی، تکنیکهای تشخیصی، درمانی، مراقبتی و پیشگیری و همچنین افزایش تکنولوژی موجب تغییرات سریع در عرصه علمی علوم پزشکی گشته است. به دلیل پراکندگی نیروهای پزشکی، پرستاری و پیراپزشکی پس از فارغ التحصیلی و کمبود وقت و احتمالا انگیزه همواره آموزش مداوم از چالشهای بسیاری برخوردار بوده است. این در حالی است که روانشناسی یادگیری، فرایند یادگیری در بزرگسالان را یک فرایند متکی به خود معرفی کرده است. فارغ التحصیلان علوم پزشکی برای حفظ دانش و مهارت خود به شدت به آموزش به روز و مداوم نیازمندند. یادگیری الکترونیک یک فرایند یادگیرنده محور است که با توجه به عدم محدودیت مکان و زمان و همچنین انعطاف بیش از حد و فراگیر محور بودن آن، به عنوان یکی از مهمترین اهدف استراتژیک دانشگاهها در آمده است. نیاز به آموزش الکترونیک در دانشگاه علوم پزشکی ارتش دو چندان است زیرا:

۱ – پراکندگی جغرافیایی مراکز درمانی و بیمارستانهای ارتش بسیار زیاد است.

۲ – ارتش جمهوری اسلامی ایران از نظر تعدد پزشکان، پرستاران وپیرا پزشکان در حال خدمت درآن موقعیتی منحصر به فرد دارد.

۳ – امکان آموزش حضوری و رودررو که در شیوه‌های سنتی آموزش مداوم رواج دارد، علاوه بر دلایل بالا اغلب با مشکلاتی مانند کمبود تعداد پرسنل برای جایگزینی در زمان اعزام، اقماری بودن برجی از مراکز و.... به سختی قابل اجرا است.

۴ – از آنجا که پزشکان، پرستاران و پیراپزشکان شاغل در ارتش در خط اول پاسخگوئی به بحرانها هستند، نیازهای آموزشی این گروه بعضا بسیار متفاوت ازگروه پزشکی شاغل در سایر مراکز می‌باشد.

۵ – طرح‌های آموزش مداوم کشور که عمدتا از سوی سازمان نظام پزشکی کشور اجرا میگردد عمدتا پزشکان را مخاطب قرار می‌دهند، و این در حالی است که پرستاران و پیرا پزشکان دو گرده بزرگ در پاسخ گوئی به بحران اند و فعالیت مناسب آنان در مراکز درمانی ارتش موفقیت نظام سلامت را تضمین کرده و از بار مالی و روانی تحمیل شده در مواقع بحران خواهد کاست.

۶ – الویت‌های آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی ارتش با توجه به رسالت خاص با دسترسی به منابع ارائه شده توسط سایر دانشگاهها تامین نمی‌گردد.

۷ – طراحی سامانه آموزش مداوم الکترونیک در دانشگاه علوم پزشکی آجا موجب صرفه جوئی در زمان، منابع انسانی

۱ـ مربی آموزش بهداشت مادر و کودک – دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ارتش
۲ـ کارشناس IT

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]

ومالی شده واین سازمان را در مدت زمان کمتری به اهداف بازآموزی دانش آموختگان خواهد رساند.

۸ – در حال حاضر اموزش مداوم پزشکان، پرستاران و پیراپزشکان بویژه در موارد مرتبط با طب و پرستاری نظامی در دانشگاه علوم پزشکی ارتش از وضعیت مطلوبی برخوردار نیست و برنامه‌های آموزش مداوم به مواردی مانند برگزاری سمینارها، همایش‌ها وکار گاه‌ها محدود می‌گردد. این روشها هزینه بر بوده ومعمولا در مراکز دانشگاهی ارتش و بیمارستانها برگزار می‌شود و به دلایل متعدد ذکر شده در بالا فرصت حضور افرادی که در نقاط دور از مرکز در حال خدمت می‌باشند با سایر افراد یکسان نخواهد بود.

بنابراین بر آن شدیم تا با طراحی وب سایت آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی ارتش با رویکرد آموزش طب وپرستاری نظامی فرصت برابر برای آحاد جامعه پزشکی ارتش فراهم کرده وبخشی از دغدغه‌های آموزش مداوم در حوزه طب و پرستاری نظامی را با اجرای این طرح حل کنیم.

نحوه ورود به سایت

از دوطریق می‌توان به سایت دسترسی یافت

۱– از طریق وب سایت دانشگاه علوم پزشکی آجا به آدرس www.ajaums.ac.ir و لینک آموزش مداوم

۲– از طریق آدرس www.vcme.ajaums.ac.ir

با ورود به سایت و انتخاب لینک لیست دروس، لیست

شکل ۱– صفحه اصلی

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]

درس‌های ارائه شده و نام اساتید و در صورت تمایل عکس آنها نمایش داده می‌شود گروه هدف فراگیران اعم از دانشجو در رشته‌های مختلف، رشته تحصیلی دانش آموختگان و یگان خدمتی آنها مشخص می‌شود (شکل ۱)

با انتخاب هر یک از درس‌ها ابتدا اهداف آموزشی نمایش داده شده و سپس متن در س نمایش داده می‌شود و فراگیر با مطالعه سوالات تعاملی درس و پاسخگوئی به آنها و دریافت بازخورد آنی و توضیح در مورد دلیل اشتباه یا صحیح بودن پاسخها به اهداف آموزشی دست خواهد یافت. پاسخگوئی به سوالات درس به منظور آموزش گام به گام و هر چه تعاملی‌تر شدن متن در نظر گرفته شده است. (شکل‌های ۲، ۳، ۴)

این سامانه دارای قابلیت‌های زیر است:

در ابتدای در س اهداف آموزشی ارائه می‌شود

ابتدا متن درس نگاشته می‌شود. سپس یک سوال طرح می‌شود وفراگیر یکی از ۴ گزینه را انتخاب می‌کند. با انتخاب هر پاسخ (صحیح یا غلط) متنی به منظور آموزش درس ارائه خواهد شد در این متن یا هر جای دیگر از درس میتوان از نمودار اشکال، جداول، عکس، فایل‌های صوتی وتصویری یا سایر مدارک استفاده کرد. تعداد سوالات بعد از متن اولیه درس بینهایت است و هدف از ارائه مطالب به این صورت آموزش دروس به صورت تعاملی و مبتنی بر حل مسئله می‌باشد. در پایان سوالات و ارائه پاسخ‌های آنها فراگیر میتواند درآزمون نهائی شرکت کند.تعدا سوالات در این قسمت نیز محدودیتی ندارد. بلافاصله پس از پاسخ گوئی فراگیر نتیجه آزمون به نشانی پست الکترونیکی او و استاد پست خواهد شد. شرایط گذراندن موفق در س توسط استادو از طریق مدیریت سایت تعیین می‌شود.

کاربران برای ارائه پیشنهادات و انتقادات و نظرات، می‌توانند

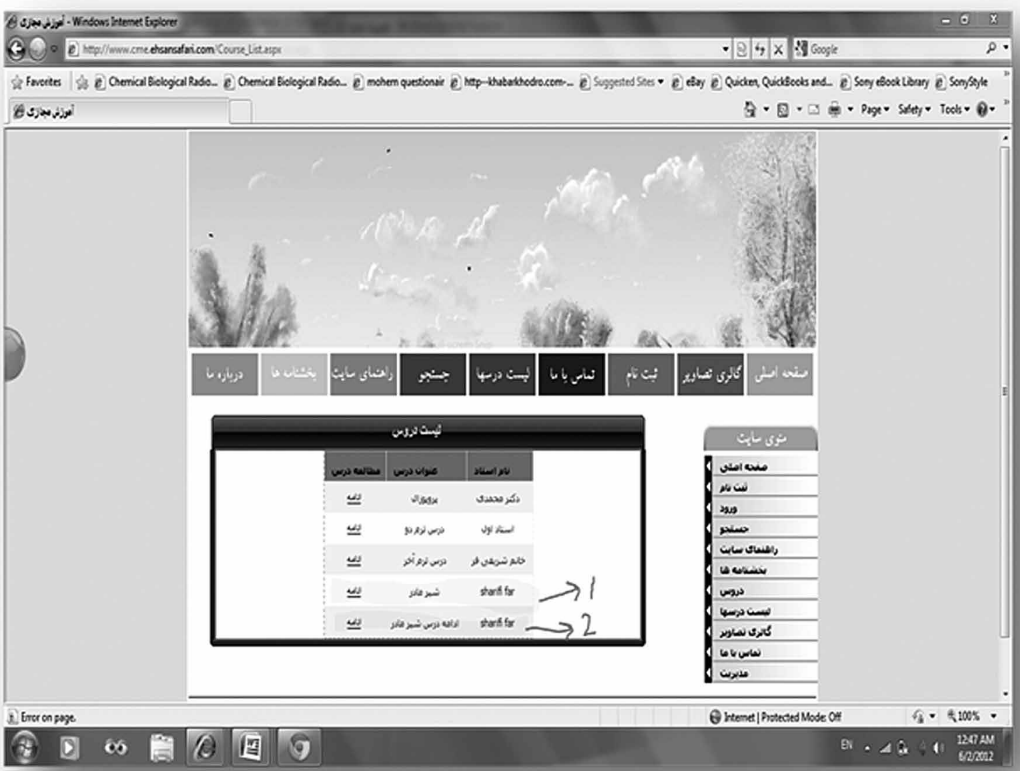

شکل۲- لیست درسها

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]

شکل ۳- نمایش اهداف درس

شکل ۴- متن درس

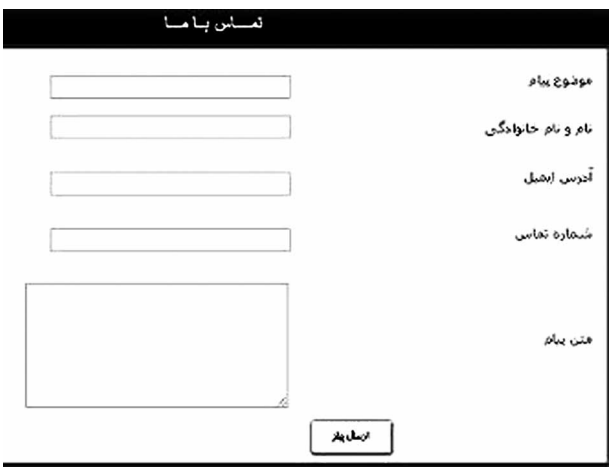

شکل ۵

به صفحه تماس با ما در منوی افقی سایت، مراجعه کنند و فرم مربوطه را پر کنند (شکل ۵).

برای ثبت نام، کاربران می‌بایست فرم زیر را پر کنند و ایمیل خود را بصورت صحیح وارد کنند چون به منظور ارسال ایمیل به کاربر استفاده می‌شود (شکل ۶).

برای جستجو در درسهای این سامانه، کاربران با مراجعه به لینک جستجو، تصویر زیر را مشاهده می‌کنند که با انتخاب یکی از موارد (نام استاد – عنوان – جامعه هدف) و وارد کردن متن دلخواه، اگر جستجو نتیجه‌ای داشته باشد در جدولی نشان داده می‌شود (شکل ۷).

در پایان لیست منابع استفاده شده در درس ارائه می‌شود.

نتیجه‌گیری

فرا زمان و فرا مکان بودن یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های آموزش مجازی می‌باشد که کاربران در سراسر کشور حتی در روستاهای دور افتاده نیز می‌توانند با کمترین هزینه اطلاعات خود را در زمینه رشته‌های پزشکی بروز کنند و همچنین سطح

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]

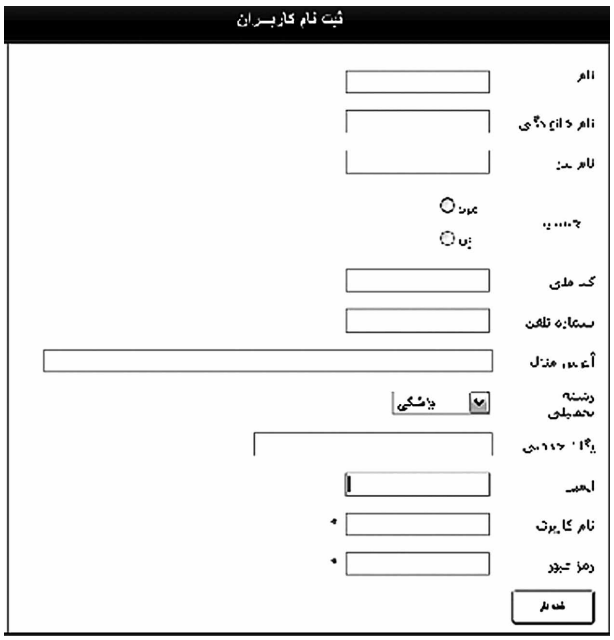

شکل ۶

اطلاعات خود را بسنجند.

با طراحی این سایت انتظار می‌رود فارغ التحصیلان رشته‌های پزشکی، پرستاری و پیراپزشکی با مطالعه سایت، اطلاعات خود را بروز کنند و همچنین سطح دانش خود را بسنجند (توسط

شکل ۷

تست‌های مطرح شده بعد از هر درس و آزمون نهایی انتهای این تستها) وارتقاء سطوح آموزشی ودستیابی به افق‌های جدید در آموزش تسهیل گردد.

کلمات کلیدی: یادگیری الکترونیک، آموزش مجازی، طراحی وب، آموزش مداوم الکترونیک

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-24]